Digital selvevaluering

Dokumentation af kvaliteten af det pædagogiske grundlag

Fra "papir" til levende pædagogisk praksis i hverdagen

April 2021

Effektivt redskab til evaluering og udvikling af det pædagogiske grundlag i dagtilbud

2

Med den nye styrkede pædagogiske læreplan er der sat fokus på det nye pædagogiske grundlag og skærpelse af evalueringskulturen i dagtilbud.

Det arbejde har vi gjort let og meningsfuldt for jer. Learnlab har digitaliseret ministeriets og EVA's ni evalueringsområder i "Selvevaluering af det pædagogiske grundlag" og samlet alle materialerne, som EVA har udviklet for ministeriet, ét sted.

Den pædagogiske læreplan: skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag HVAD SIGER LOVEN?

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag. Dagtilbudslovens § 8, stk. 2 Elementer i det fælles pædagogiske grundlag:

- 1. Barnesynet. Det at være barn har værdi i sig selv.
- 2. Dannelse og børneperspektiv. Børn på fx 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- 3. Legen. Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- 4. Læring. Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- 5. Børnefællesskaber. Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for.
- 6. Pædagogisk læringsmiljø. Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunkt for arbejdet med børns læring.
- 7. Forældresamarbejde. Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- 8. Børn i udsatte positioner. Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- 9. Sammenhængende overgange. Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.

Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

EVA skriver om "Godt i gang med den styrkede pædagogiske læreplan – Redskab til selvevaluering"

"Dette materiale understøtter den styrkede pædagogiske læreplan. Det er et af to grundlæggende redskaber og kan bruges til at analysere og evaluere jeres pædagogiske praksis og få øje på, hvor der er brug for udvikling i forhold til læreplanen.

På baggrund af denne selvevaluering kan du som leder vælge at sætte fokus på områder i den styrkede pædagogiske læreplan gennem en række tematiske materialer. Det andet grundlæggende redskab, Redskab til forankringsproces, kan bruges som hjælp til at forankre den praksis, I har besluttet at udvikle fx på baggrund af en selvevaluering. I kan finde publikationen Den styrkede pædagogiske læreplan og alle andre materialer på" (Godt i gang med den styrkede pædagogiske læreplan, 2018)

Selvevalueringen henvender sig til pædagogisk personale med en leder som den, der fastsætter den overordnede ramme. Lederens rolle er derudover at understøtte processen ved at tilrettelægge gode rammer for og sikre, at dialogen medfører nye eller justerede tiltag og i sidste ende en pædagogisk praksis i overensstemmelse med den styrkede pædagogiske læreplan.

Selve processen kan guides af fx en leder, en dagplejepædagog eller en pædagogisk konsulent. Processen kan gennemføres fx med en gruppe dagplejere, med personalet på én stue eller på tværs af flere stuer. I kan evt. skrive pointerne fra jeres dialog ned, så refleksioner fastholdes og kan deles med resten af personalegruppen.

Fra papir til digitalt redskab

Opbygning i papirudgave

Selvevalueringens ni områder bygger på læreplanens pædagogiske grundlag. De ni områder er:

- 1. Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen
- 2. Børnesyn og børneperspektiver
- 3. Børns leg
- 4. Det brede læringssyn
- 5. Samspil og relationer
- 6. Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaber
- 7. Evaluerende pædagogisk praksis
- 8. Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse
- 9. Sammenhængende overgange

Eksempel på visning af "Samspil og relationer fra publikationen "Redskab til selvevaluering" udgivet af Børne- og undervisningsministeriet og EVA

Samspil og relationer

VURDÉR

I papirudgaven er hvert af de ni områder opdelt i tre undertemaer, hvor I overordnet kan svare på, om jeres dagtilbud arbejder med disse: "I mindre grad", "I nogen grad" eller "I høj grad".

Opbygning i LearnLabs digitale udgave

I den digitale udgave vises det enkelte område med undertemaer i en oversigt.

I får de samme svarmuligheder som i papirudgaven, men også mulighed for at tilkendegive, om der er noget, I endnu ikke har arbejdet med.

For at besvare et områdes undertemaer f.eks. "Opdele børnene i mindre grupper", aktiveres besvarelsen via blyanten.

Herefter kan temaet besvares og gemmes.

Jeres selvevalueringsprofil dannes løbende, som undertemaerne besvares.

Selvevalueringsprofilen

Til højre ses et udsnit af selvevalueringensprofilen, som viser temaet "Samspil og relationer".

De hvide søjler viser jeres vurdering af, hvor langt I er med de tre temaer. F.eks. i forhold til at opdele børnene i mindre grupper hvor I vurderer, at det gør I "i nogen grad".

Samspil og relationer	Opdele børnene i mindre grupper	
	Være fleksible i vores organisering af hensyn til børnenes voksentilknytning	
	Arbejde bevidst med vores sprog og kropssprog og placering i rummet og på legepladsen	

3

Selvevaluering - viden og data samlet ét sted

I LearnLabs digitale udgave har vi samlet information fra: "Godt i gang med den styrkede pædagogiske læreplan -Redskab til selvevaluering", "Den styrkede pædagogiske læreplan - Rammer og indhold" og øvrige publikationer fra EVA og Børne- og Socialministeriet, som er relevante for udarbejdelsen af Selvevalueringen.

Når du logger ind i LearnLabs digitale udgave, ser du en oversigt over de ni områder, der udgør det pædagogiske grundlag. Oversigten er indgangen til al viden, som relaterer sig til hver element.

Når du klikker på et undertema f.eks. "Opdele børn i mindre grupper" får du adgang til:

- 1. Temabeskrivelse fra "Redskab til selvevaluering"
- 2. Oversigt og hurtigt adgang til relevante publikationer fra EVA og Socialministeriet
- 3. Hurtigt adgang til den relavante beskrivelse af temaet i "Den styrkede pædagogiske læreplan Rammer og indhold"
- 4. Reflektionsspørgsmål fra "Redskab til selvevaluering"

Ni områder som kræver fælles forståelse - konkretisering af undertemaer

Da formuleringen af undertemaerne er meget brede, kan de opleves ukonkrete. De kan derfor være svære at evaluere på, så I skal skabe en fælles forståelse i institutionen af, hvad hvert undertema indeholder i forhold til børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. For at fastholde den fælles forståelse, så I kan bruge den til næste selvevaluering, kræver det, at I skriver det ned.

Relevante eksempler fra praksis

Vi har givet de ni pædagogiske områder mere konkret forbindelse til hverdagens praksis. LearnLabs digitale selvevaluering er udbygget med relevante praksiseksempler, der giver jer en fælles forståelse af, hvad I evaluerer på for hvert af de ni områders undertemaer. Det gør det nemmere at udarbjede Selvevalueringen, så den bliver et konkret brugbart redskab til reel praksisudvikling. Konkretiseringen gør, at I får et overblik over, hvor i læringsmiljøet I allerede er godt i gang med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, og hvor i læringsmiljøet I skal have opmærksomhed.

Proces og anvendelse i praksis

I den digitale udgave kan I vælge kun at besvare hvert af de ni områder med de tre tilhørende undertemaer, præcis som I ville gøre, hvis I anvendte papirudgaven af Børne- og Socialministeriets redskab til selvevaluering.

I publikationen "Selvevaluering af det pædagogiske grundlag – Praksiseksempler – Spørgsmålsoversigt" har vi samlet de ni områder fra det pædagogiske grundlag med undertemaer og praksiseksempler fra læringsmiljøet.

Her kan I vurdere, hvilket af de ni områder I først vil fokusere på og I kan forberede jer gennem observationer af praksis op til selve evalueringen.

Vi anfaler at I bruger LearnsLabs metode "LUP på læringsmiljøet", hvor I gennem spørgsmålsguiden til den digitale selvevaluering får en fælles viden om, hvad I skal evaluere på og dermed gøre jer iagttagelser i jeres læringsmiljø, et par uger op til besvarelsen.

På den måde kan al pædagogiske personale i institutionen blive klædt på til at forholde sig til spørgsmålene gennem nye og friske observationer, efter at I i fællesskab har sat LUP på jeres praksis.

pædagogiske grundlag Praksiseksempler - Spørgsmålsoversigt

Selvevaluering af det

Et konkret eksempel på denne metodiske tilgang findes i Daginstitutionen Mælkevejen – vores fiktive eksempel på en pædagogisk læreplan baseret på faktiske data lånt fra en af LearnLabs samarbejds kommuner.

Herunder et eksempel på praksiseksempler:

Arbejde bevidst med vores sprog og kropssprog og placering i rummet og på legepladsen					
Vurderingsspørgsmål: Arbejde bevidst med vores sprog og kropssprog og placering i rummet og på legepladsen: I hvilken grad har vi fokus på denne tilgang i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?					
(ASK-1)	Vores bevidste arbejde med det sproglige møde 1 Tid til børnene i samtalen: Vi har, så vidt muligt, givet børnene den relevante tid i samtaler, d.v.s. store nok pauser i vores tale, til at børnene kunne nå at tænke og formulere et svar.				
(ASK-2)	Vores bevidste arbejde med det sproglige møde 2 Åbne spørgsmål: Vi har ofte stillet åbne spørgsmål til børnene, som f. eks. "Kan du fortælle mig, hvad der skete?" eller "Hvordan kan vi løse det sammen?"				
(ASK-3)	Vores bevidste arbejde med det sproglige møde 3 Sikre forståelse ved reformulering eller gentagelse: vi har omformuleret og/eller gentaget børnenes udsagn for at sikre, at vi har forstået børnene, herunder lavet kvalificerede gæt af indhold- et, når barnet havde uklar udtale (fremfor at blive ved med at bede barnet om gentagelse).				
(ASK-4)	Vores bevidste arbejde med åbent og tilgængeligt kropssprog og nærvær 1 I øjenhøjde med børnene: Vi har oftest placeret os i samme øjenhøjde som barnet, når vi talte med det.				
(ASK-5)	Vores bevidste arbejde med åbent og tilgængeligt kropssprog og nærvær 2 Fokus på sprog og kropssprog i kontakten: vi har arbejdet bevidst med vores brug af sprog og indbydende/åbent kropssprog til at skabe kontakt, forståelse, anerkendelse og nærvær for børnene, fx gennem iagttagelser af sig selv/hinanden, diskussion af disse og andet respons fra kollegaer.				
(ASK-6)	Vores bevidste arbejde med åbent og tilgængeligt kropssprog og nærvær 3 De voksnes tilgængelighed: vi har arbejdet med vores tilgængelighed for (placering) og respons til børnene i forhold til vores roller som tryghedsbaser og tilgængelige inspiratorer for udforskning og fordybelse.				
(ASK-7)	Vores bevidste arbejde med åbent og tilgængeligt kropssprog og nærvær 4 Tilpasning til børnenes aktuelle behov: vi har tilpasset vores nærvær og afgivning af kontrol i forhold til videreudviklingen af barnets selvstændighed og nysgerrighed.				
(ASK-9)	Vores faglige forholden til børnenes udbytte 1 Evaluering: vi har forholdt os til børnenes udbytte af, at vi arbejder med vores sprog og kropssprog.				

Besvarelse af Selvevalueringen

Den digitale Selvevaluering kan udfyldes på flere måder.

I kan vælge at lave en *fælles vurdering* af institutionen som helhed eller for stuerne/ grupperne enkeltvis. I kan også vælge, at *alle medarbejdere individuelt* udfylder besvarelsen og lade disse udgøre institutionens samlede selvevaluering.

Fælles vurdering

• Institutionsbesvarelse:

alle medarbejdere er samlet og det er medarbejderne fælles vurdering, som danner grundlag for, hvilket svar der gives på det enkelte spørgsmål. Svaret er således et overordnet udtryk for praksis i hele dagtilbuddet.

• Stuebesvarelse:

personalet på hver stue udarbejder en fælles Selvevaluering af praksis på egen stue.

Individuel vurdering

• Institutionsbesvarelse:

hver enkelt medarbejder udarbejder selvstændigt Selvevalueringen. Svaret er således et udtryk for hans/ hendes oplevelse af praksis i dagtilbuddet. Hver enkelt medarbejdes besvarelse indgår i en gennemsnitlig vurdering af institutionens Selvevaluering.

• Stuebesvarelse:

hver enkelt medarbejder på stuen udabejder en Selvevaluering, som er et udtryk for hans/hendes oplevelse af praksis på stuen. Besvarelserne samles til en gennemsnitlig vurdering af stuen.

Hvordan bruges resultatet af Selvevalueringen i praksis

Resultatet af Selvevalueringen vises som en "Selvevalueringsprofil". I kan bruge profilen til at drøfte og synliggøre jeres styrker og fokusområder:

- I kan udpege, lave handleplan og arbejde med de fokusområder, I vurderer, som de vigtigste
- I kan følge op på effekten af jeres pædagogiske arbejde med fokusområderne
- I kan sætte nye mål for jeres pædagogiske praksis

Det betyder, at I kan dokumentere og synliggøre jeres nye styrkede pædagogiske læreplan, at I er kommet godt omkring alle temaerne og har fået et nyt fælles fagligt fundament for det pædagogiske grundlag.

Selvevalueringsprofilen

Når I er færdige med at besvare Selvevalueringen, har I en profil, der viser jeres aktuelle vurdering af institutionens læringsmiljø. Profilen giver et grafisk billede af, hvilke områder I har vurderet, at I gør det rigtig godt på og hvilke områder I har vurderet, at I har arbejdet mindre med i perioden.

Eksemplet neden for viser, at institutionen generelt gør det rigtig godt, men at der er tre områder, hvor personalets vurdering har resulteret i en lav score.

Selvevalueringsprofilen bruges i det videre arbejde med at beslutte, hvilke områder I vil have fokus på i udviklingen af praksis. Fra profilen kan I få vist, hvordan I har svaret på det enkelte undertema og bruge besvarelsen til at vurdere, hvilke temaer I vil arbejde med og eventuelt tilføje til en handleplan.

Udarbejd en handleplan med udgangspunkt i jeres Selvevaluering

Vi har digitaliseret EVA og Børne- og undervisningsministeriets "Skema til handling". Den digitale udgave kalder vi "Handleplan" og kan bruges i arbejdet med udvikling af praksis.

Med vores digitale udgave, kan I tilføje de mål fra Selvevalueringen, som I ønsker at arbejde med. Hvis ikke I ønsker at bruge de eksisterende mål, kan I via handleplanen oprette jeres egne, som har netop den formulering, som er den rette, for det I vil arbejde med.

Med handleplanen kan I konkretisere og fastholde, hvordan I vil arbejde med udvikling af jeres praksis frem til næste evaluering.

Bruger: Mælkevejen: hele organisationen 09-09-2018		 Skema til handling 🕽	
Profil: 2018-10-25 11:45:34	Når Har besluttet ieres pæste okridt, kan i udfylde skemaet, så i har en fælles plan		
🚔 Udskriv	v resultat skema Gem	INDHOLD Hvad vil vi arbejde med?	
Ønskede mål for barnets læring	î •		
Betingelserne i vores rum og miljøer til leg 2 (PLL-2) Vurdering A	Loogon grad		
Leg på gulvet: når børnene legede på gulvet, skabte vi et læringsmiljø, hvor alle børn fik de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes.	r nogen grud		
INDHOLD: Hvad vil vi arbeide med?	0	MÅL Hvad vil vi gerne opnå?	
MAL - Liurd vil in autopolitica.	•		
	0		
TILIAG. Hvad vil vi gøre for at na malet?	6		
ANSVARLIG: Hvem gør hvad?	0	TILTAG Hvad vil vi gere for at nå målet?	ANSVARLIG
TEGN: Hvad vil vi se efter for at vurdere, om vi er på vej til at nå målet?	٥		0
OPFØLGNING: Hvordan og hvornår vil vi vurdere, om vi har nået målet?	٥		
ANSVARLIG: Hvem gør hvad?	٥		
Ønskede mål for barnets læring	i 0	TEGN	
Læringsmuligheder i vores rutiner hvor der primært er fokus på ansvar- og praksislæring 2 (PLR-2) Vurdering A		Hvad vil vi se efter for at vurdere, om vi er på vej til at nå målet?	
Oprydning/andre praktiske rutiner: ved oprydning/andre praktiske rutiner med børnene blev alle børn på skift inddraget, fik ansvar og erfaringer.	I mindre grad		
INDHOLD: Hvad vil vi arbejde med?	٥		
MÅL: Hvad vil vi geme opnå?	٥	OPFØLGNING Hvordan og hvornår vil vi vurdere, om vi har nået målet?	ANSVARLIG Hvem gør hvad?
TILTAG: Hvad vil vi gøre for at nå målet?	0		
ANSVARLIG: Hvem gør hvad?	•		
TEGN: Hvad vil vi se efter for at vurdere, om vi er på vej til at nå målet?	0		
OPFØLGNING: Hvordan og hvornår vil vi vurdere, om vi har nået målet?	0		·
ANSVARLIG: Hvem gør hvad?	0		
	Opret mål		
🖨 Udskriv	v resultat skema Gem		

Dokumentation af praksisudvikling

Når I har arbejdet med de områder i Selvevalueringen som I valgte at fokuserer på, kan I dokumentere progressionen ved hjælp af statistik. I statistikken nedenfor vises første vurdering med blå søjler, mens den sidste vurdering vises med gule søjler. Statistikken viser, at institutionen har udviklet sin praksis på området "Samspil og relationer" ganske flot.

Kom godt i gang!

For at komme i gang skal I bestille en licens til LearnLabs Selvevaluering af det pædagogiske grundlag og 1 stk. spørgsmålsguide.

Når I har købt en licens, får I adgang til vores e-learning program der viser hvordan I kommer godt i gang med at bruge LearnLabs Selvevaluering af det pædagogiske grundlag.

Bestil her!

Du er altid velkommen til at kontakte os, hvis du har spørgsmål til LearnLabs produkter.

info@learnlab.dk - Tlf: 96352807 - www.learnlab.dk